

7/8315

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.11-610 2863
Konu : Kocaeli Milletvekili
M.Hilal KAPLAN'ın
Yazılı Soru Önergesi.

.../.../2012

06 Temmuz 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18.06.2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00/72398 sayılı yazınız.

Kocaeli Milletvekili M.Hilal KAPLAN'ın, Bakanlığımıza yönelmiş olduğu TBMM 7/8315 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, önergeye ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAĞRAKTAR
Bakan

EK :

- Cevap Yazısı (2 Sayfa)

KOCAELİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN M.HİLAL KAPLAN'IN
TBMM 7/8315 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR :

İzmit Körfezinde yaşanan yoğun kirlilik son günlerde had safhaya ulaşmıştır. Kocaeli Büyük Şehir Belediyesinin yapmış olduğu arıtma tesisleri, evsel ve sanayi atıklarının körfezi kirletmesini önleyememiştir. Körfezde bulunan 38 limana, ayda ortalama 1200 ticari gemi gelip gitmektedir. Bu gemilerin atık maddelerini körfeze bıraktıklarını ve bu atıkların körfeze ve denizimizde yaşayan canlılara verdiği zararı hepimiz bilmekteyiz. Özellikle son günlerde denizlerde yaşayan, Alg adı verilen tek hücreli canlıların yoğun kirlilikten dolayı anormal derecede artması, körfezin rengini kırmızıya çevirdiğini ve körfezde canlı sirkülasyonunun olmadığını açıkça göstermektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

- 1- İzmit körfezinde hâlihazırda arıtma işlemine maruz kalmadan denize ulaşan herhangi bir dere varmıdır?
- 2- İzmit limanında bulunan gemilerin atıklarını denize bırakmalarını engellemek adına cezai işlem uygulaması dışında bir önlem almayı düşünüyor musunuz?
- 3- Bildiğiniz gibi kirli sularda üremeye ve çoğalmaya başlayan Alg adı veriler bu tek hücreli canlılar her sene belirli dönemlerde Kocaeli körfezinin..kırmızıya boyamasıyla biliniyor, bu organizmalar bölge halkının sağlığını tehdit etmiyor mu?
- 4- Çevre İl Müdürlüğünce İzmit körfezinin birçok alanında Mavi Bayraklı tesis bulunduğunu söylemeleri karşısında ne düşünüyorsunuz? Bu konuda bir çalışma yapacak mısınız?

CEVAPLAR:

1- Kocaeli İlinde Gebze OSB, TOSB/TAYSAD-Taşıt Araçları OSB, GEPOSB Plastikçiler OSB, Dilovası OSB, Gebze Güzeller OSB'ye ait atıksular arıtılarak derelere deşarj edilmektedir. Kocaeli İlindeki atıksuların %96'sı Büyükşehir Belediyesine ait Gebze, Körfez, Plajyolu, Kullar, 42 Evler, Yeniköy, Gölcük ve Karamürsel Atıksu Arıtma Tesislerinde arıtılarak İzmit Körfezine deşarj edilmektedir. Ayrıca 5216 sayılı "Büyükşehir Belediyesi Kanununun "Büyükşehir, ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görev ve sorumlulukları" başlıklı 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (r) bendinde: "Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; ..." hükmünü gereğince Kocaeli Büyükşehir Belediyesince gerekli çalışmalar devam etmekte olup, Kandıra Merkezin atıksularının arıtılması için yapılan atıksu arıtma tesisi Eylül 2012'de, sahil bölgelerinin atıksularının arıtılması için yapılan arıtma tesisi 2013 yılının başında devreye girecektir. Ayrıca Yalova Belediyesi ve bağlı belediyelerin atıksuları atıksu arıtma tesisine bağlı olup, arıtıldıktan sonra deşarj edilmektedir. Sadece Yalova'ya bağlı Çınarcık ilçesinin 5.275 nüfuslu Kuru beldesinde atıksu arıtma tesisi bulunmamaktadır.

2- Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin Liman Yöneticilerinin Yükümlülükleri başlıklı 6 ıncı maddesi ve Gemilerin Yükümlülükleri başlıklı 10 uncu maddesi gereğince bunlar Bakanlığımız tarafından lisanslandırılan atık kabul tesislerine atıklarını vermekle yükümlüdürler. Ayrıca 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi, Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve mer'i mevzuat kapsamında, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi'nin, Kocaeli sınırları dahilinde atık alım hizmeti vermek amacıyla hazırladığı Atık Yönetim Planı'nı onaylanmış olup, MARPOL Ek-I (slöp, kirli balast hariç), Ek IV ve EK V kapsamındaki atıkların alınması, depolanması ve bertarafına yönelik iş ve işlemler Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından yönetilmekte ve TCDD Derince Limanı sahasındaki atık kabul tesisinde geçici olarak depolanarak bertarafa gönderilmektedir.

Bu kapsamda, 23 adet kıyı tesisine Bakanlığımızca muafiyet verilmiştir. Kendilerine yanaşan gemilerde Marpol 73/78 Ek-I (slop, kirli balast) ve Ek-2 (zehirli sıvı madde atıkları) kapsamında atık oluşan kıyı tesisleri ise atık alım hizmetlerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan aldıkları Atık Kabul Tesisi Onay Belgesi çerçevesinde yürütmektedirler. Hali hazırda Kocaeli ilinde 10 adet kıyı tesisine Atık Kabul Tesisi Onay Belgesi verilmiş olup söz konusu tesislerde toplanan atıklar 2872 sayılı Çevre Kanunu ve mer'i mevzuat kapsamında bertarafı gönderilmektedir.

Kocaeli Bölgesi'nde mevcut olan atık alım kapasitesi bölgenin ihtiyacını karşılamakta olup 2 adet kıyı tesisinde atık kabul tesisi kurulması çalışmaları sürdürülmektedir.

Gemi Atık Takip Sistemi ile 150 GRT üzeri petrol tankerleri ve 400 GRT üstündeki liman dışı sefer yapan tüm gemilerin atıklarının takibini sağlamak amacıyla elektronik ortamda veri girişi ve kontrolü sağlanmaktadır. Gemi atıklarının bildiriminden, atık bertarafına kadar olan tüm süreç ile 2011/9 sayılı Yetki Devri Genelgesi kapsamında gemiler tarafından yapılan yasadışı deşarjlara ilişkin uygulanan idari yaptırımlar GATS ile çevrimiçi olarak gözlemlenebilmektedir.

2011/9 sayılı Yetki Devri Genelgesi, Çevre Kanunu'nun 12 ve 24 üncü maddelerine dayanılarak çıkarılmış olup, Türkiye'nin yargılama yetkisine tâbi olan deniz yetki alanlarında gemi ve diğer deniz araçlarından kaynaklanan deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik denetim, kontrol yapma ve idari yaptırım uygulama yetkisinin devredileceği kurumların belirlenmesi ve bu kurumlarca uygulanacak iş ve işlemlere ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla çıkarılmıştır. Genelge sadece gemilerce yapılan ihlallerin tespitini kapsamakta olup, uygulama alanı deniz sahasıdır. Denizlerde idarî para cezası vermeye yetkili kurum veya kuruluşların yetkili oldukları alanlarda sürekli olarak izleme yapmaları, kontrol, izleme ve haberleşme için gerekli her türlü tedbiri almaları esastır.

Genelge kapsamında gemi kaynaklı illegal deşarjların kontrol edilmesi amacıyla Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na yetki devri yapılmış olup yıllara göre Belediye tarafından kesilen ceza miktarları aşağıda yer almaktadır.

2007 CEZA KESİLE N GEMİ SAYISI	2007 TOPLAM UYGULANA N CEZA MİKTARI (YTL)	2008 CEZA KESİLE N GEMİ SAYISI	2008 TOPLAM UYGULANA N CEZA MİKTARI (YTL)	2009 CEZA KESİLE N GEMİ SAYISI	2009 TOPLAM UYGULANA N CEZA MİKTARI (TL)	2010 CEZA KESİLE N GEMİ SAYISI	2010 TOPLAM UYGULANA N CEZA MİKTARI (TL)	2011 CEZA KESİLE N GEMİ SAYISI	2011 TOPLAM UYGULANA N CEZA MİKTARI (TL)
94	2.067.043,00	70	1.983.635,00	34	940.037,00	24	822.581,00	32	1.156.983,00

3- Alg Patlaması: Özellikle yaz aylarında gözlenen, sudaki organik maddeleri hızla tüketen ufak mikroorganizmaların çok fazla çoğalıp sanki suya mavi yeşil boya atılmış gibi bir şekilde görünmelerine neden olmaktadır. Söz konusu olayla ilgili Tübitak veya diğer bilimsel kuruluşlar tarafından çalışmaların yapılması gerekmektedir.

4- 09.01.2006 tarih ve 26048 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yüzme Suyu Kalitesi Yönetmeliği'nin (76/160/AB) 10 uncu maddesine göre Kocaeli ili dahilinde yüzme ve rekreasyon suyu olarak kullanılan alanlarda yapılacak olan izleme çalışmasında belirlenecek numune alma noktalarının tayin edilmesi amacıyla komisyon oluşturularak yüzme alanları belirlenmektedir. Bu alanların belirlenmesine yönelik numune alma ve analiz işlemleri Halk Sağlığı Laboratuvarı tarafından yürütülmektedir. Analiz sonuçları 1 yıl süresince izlenmekte ve izleme çalışmaları sonucu yüzme alanları komisyon tarafından belirlenmektedir.

İzmit Körfezinde Karamürsel Altınkemer Halk Plajı Mavi Bayrak almış olmasına rağmen Bakanlığımız tarafından bölgede birçok mavi bayraklı tesis olduğuna dair kamuoyuna yazılı ve sözlü herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

Sonuç olarak, Kocaeli Valiliği tarafından Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayınlanmış Yönetmelikler gereğince inceleme, izleme, denetim ve izin işlemlerimiz devam etmekte olup gerekli görüldüğünde idari yaptırım uygulanmaktadır.

